

"Les infermeres de la Guerra Civil van acollir tothom per igual"

Dll, 6/07/2015 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) Pocs recursos i molta creativitat. Les infermeres que van viure la Guerra Civil a Catalunya feien d'anestesisistes amb un colador, una gasa i cloroform. Vetllaven per la dignitat de malalts i ferits, i els atenien des d'un tarannà hospitalari, sense prejudicis ideològics. Així ho recull el llibre *Enfermeras de guerra*, coordinat per les professores **Anna Ramió** i **Carme Torres**. És l'última publicació de la col·lecció 'Hospitalidad' d'Ediciones San Juan de Dios-Campus Docent.

"Totes elles tenen molt en compte la dignitat de la persona, la dignitat humana". És el principal valor que Anna Ramió destaca del conjunt de testimonis que donen vida a aquest estudi. I posa un exemple: "Quan rebien soldats ferits del camp de batalla que estaven a punt de morir procuraven que no morissin a terra. Es mobilitzaven, treien del llit la gent que estava millor perquè aquella gent tingués un llit, i els acompanyaven donat-los la mà fins que morien".

En aquell moment, pel fet de ser dones, no podien anar al front. En canvi, sí que podien exercir la infermeria i, segons Ramió, "ho van fer amb una entrega total". El lligam amb el carisma propi de l'orde de Sant Joan de Déu és evident: "Van ser infermeres molt coherents amb l'hospitalitat, van acollir tothom per igual".

Les 252 pàgines del llibre [Enfermeras de guerra](#) inclouen relats de professionals que van estar en ambdós bàndols. I de l'anàlisi dels casos es desprèn que "totes elles acollien els malalts més enllà de la seva ideologia, tant si eren presoners com si no". Ramió conclou que "això respon al que avui anomenem hospitalitat amb tota la seva extensió".

L'origen del llibre

Fa deu anys va néixer el Grup Febe per l'Estudi i Docència de la Història de la Infermeria, format per professores i estudioses de la història de la infermeria de Catalunya, Andorra i Balears. Aquest grup de recerca inicia el 2005 un estudi per esbrinar quin havia estat el paper de les infermeres durant la Guerra Civil: qui eren, com ho havien fet, com estaven organitzades.

Ramió constata que "hi havia molta urgència en fer la recollida de dades perquè les protagonistes eren gent gran". Amb el suport de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, van iniciar un seguit d'entrevistes a diferents dones del col·lectiu infermer de l'època.

El treball el va coordinar **Roser Valls** i va ser [publicat en català](#) per la Universitat de Barcelona el 2008. Ara, el segon llibre, editat en castellà per Sant Joan de Déu, és una ampliació, que aporta més relats i testimonis, i que dedica un capítol a

l'anàlisi específic de les actituds i els valors d'aquestes dones.

L'estudi ha generat també material gràfic: els vídeos de les entrevistes a les infermeres, que seran destinats a l'àmbit docent.

Aquesta darrera setmana l'auditori de l'Edifici Docent Sant Joan de Déu d'Esplugues va acollir la presentació del llibre. L'acte va comptar amb **Gloria Gallego**, professora emèrita de la Universitat de les Illes Balears; **Carme Torres**, professora emèrita de la Universitat de Lleida; i Anna Ramió, professora titular del Campus Docent Sant Joan de Déu. **Amèlia Guilera**, directora d'Ediciones San Juan de Dios-Campus Docent va coordinar la presentació.

[Fotografies: Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu]